

Ελεγκτική Λογιστική

Ν. Ηρειώτης / Ι. Πλουμπής

Βασικά χαρακτηριστικά μαθήματος **Ελεγκτική Λογιστική**

1. Εισαγωγή στην Ελεγκτική και τον Εξωτερικό Έλεγχο (External Audit)
2. Εισαγωγή στην Εταιρική Διακυβέρνηση και τον Εσωτερικό Έλεγχο (Corporate Governance & Internal Audit)
3. Εισαγωγή στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (COSO Integrated Framework)
4. Πρακτικά Παραδείγματα - Case Studies Ελεγκτικών Εργασιών (Μέρος 1ο)
5. Πρακτικά Παραδείγματα - Case Studies Ελεγκτικών Εργασιών (Μέρος 2ο)

Διδακτικές Ενότητες

1. Εισαγωγή στην Ελεγκτική και τον Εξωτερικό Έλεγχο (External Audit)

- Ορισμός και Σκοπός του Εξωτερικού Ελέγχου
- Τι είναι ο εξωτερικός έλεγχος και ποιος είναι ο ρόλος του.
- Διαφορές μεταξύ εξωτερικού και εσωτερικού ελέγχου.
- Το Ρυθμιστικό Πλαίσιο του Εξωτερικού Ελέγχου
- Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (ISA – International Standards on Auditing).
- Κανονισμοί από φορείς όπως το IFAC (International Federation of Accountants).
- Βασικές Αρχές και Διαδικασίες Εξωτερικού Ελέγχου
- Προγραμματισμός Ελέγχου (Audit Planning).
- Αξιολόγηση Κινδύνων και Σχεδιασμός Δοκιμών (Risk Assessment & Testing Strategy).
- Αποδεικτικά στοιχεία και τεκμηρίωση (Audit Evidence & Documentation).
- Έκθεση Ελέγχου (Audit Report).
- Ανεξαρτησία και Ηθική του Ελεγκτή
- Ο ρόλος της ανεξαρτησίας των εξωτερικών ελεγκτών.
- Ηθικά διλήμματα και επαγγελματική δεοντολογία (IESBA Code of Ethics).
- Επιπτώσεις του Εξωτερικού Ελέγχου στις Επιχειρήσεις
- Πώς ο εξωτερικός έλεγχος συμβάλλει στη διαφάνεια και στη χρηματοοικονομική σταθερότητα.

Διδακτικές Ενότητες

2. Εισαγωγή στην Εταιρική Διακυβέρνηση και τον Εσωτερικό Έλεγχο (Corporate Governance & Internal Audit)

- Ορισμός και Σημασία της Εταιρικής Διακυβέρνησης
- Τι είναι η εταιρική διακυβέρνηση και πώς συνδέεται με τη χρηστή διοίκηση.
- Θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο (OECD Principles of Corporate Governance).
- Ο ρόλος των Διοικητικών Συμβουλίων & Επιτροπών Ελέγχου
- Καθήκοντα των ανεξάρτητων μελών και της Επιτροπής Ελέγχου.
- Συνεργασία μεταξύ εξωτερικών ελεγκτών και διοικητικών συμβουλίων.
- Εισαγωγή στον Εσωτερικό Έλεγχο (Internal Audit)
- Τι είναι ο εσωτερικός έλεγχος και πώς διαφέρει από τον εξωτερικό έλεγχο.
- Βασικές αρχές και πρακτικές του IIA (Institute of Internal Auditors).
- Ο Εσωτερικός Έλεγχος ως Μηχανισμός Διαχείρισης Κινδύνων
- Ο ρόλος του εσωτερικού ελέγχου στην ανίχνευση και πρόληψη απάτης (Fraud Detection & Prevention).
- Σύνδεση με το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Control System - ICS).

Διδακτικές Ενότητες

3. Εισαγωγή στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (COSO Integrated Framework)

- Τι είναι το COSO και γιατί είναι σημαντικό
- Ανάλυση του COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission).
- Εξέλιξη του COSO Framework από το 1992 έως σήμερα.
- Τα Πέντε Στοιχεία του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (COSO Framework)
- Περιβάλλον Ελέγχου (Control Environment).
- Αξιολόγηση Κινδύνων (Risk Assessment).
- Δραστηριότητες Ελέγχου (Control Activities).
- Πληροφόρηση και Επικοινωνία (Information & Communication).
- Παρακολούθηση και Βελτίωση (Monitoring Activities).
- Εφαρμογές του COSO στην Πρακτική
- Πώς εφαρμόζεται το COSO Framework σε εταιρείες και οργανισμούς.
- Παραδείγματα πραγματικών περιπτώσεων.
- Σχέση COSO & SOX (Sarbanes-Oxley Act)
- Ο ρόλος του COSO στη συμμόρφωση με τη νομοθεσία Sarbanes-Oxley (SOX).

Διδακτικές Ενότητες

4. Πρακτικά Παραδείγματα - Case Studies Ελεγκτικών Εργασιών (Μέρος 1ο)

Η ανάλυση πραγματικών περιπτώσεων (case studies) είναι ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους κατανόησης των ελεγκτικών διαδικασιών και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ελεγκτές. Στο πρώτο μέρος εστιάζουμε στην Έναρξη και τον Σχεδιασμό του ελέγχου καθώς και στην Υλοποίηση ελεγκτικών διαδικασιών στις παρακάτω περιοχές:

- Πάγια και Λοιπός Εξοπλισμός
- Αποθέματα και Αγορές
- Ταμειακά Διαθέσιμα

Διδακτικές Ενότητες

5. Πρακτικά Παραδείγματα - Case Studies Ελεγκτικών Εργασιών (Μέρος 2ο)

Η ανάλυση πραγματικών περιπτώσεων (case studies) είναι ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους κατανόησης των ελεγκτικών διαδικασιών και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ελεγκτές. Στο δεύτερο μέρος εστιάζουμε στην Ολοκλήρωση του ελέγχου και την Κατάρτιση της σχετικής αναφοράς (έκθεσης ελέγχου) ενώ ταυτόχρονα εξετάζουμε τις ελεγκτικές διαδικασίες στις παρακάτω περιοχές:

- Απαιτήσεις και Έσοδα
- Έξοδα και Υποχρεώσεις

Άσκηση 1

Η εταιρεία *EduWare A.E.* έχει πάνω από 2.000 μονάδες εξοπλισμού τεχνολογίας. Δεν διατηρεί μητρώο παγίων και δεν υπάρχει τακτικός φυσικός έλεγχος εξοπλισμού.

Απαιτείται:

1. Ποιοι είναι οι βασικοί κίνδυνοι που προκύπτουν από την απουσία εσωτερικού ελέγχου των παγίων;
2. Προτείνετε τουλάχιστον **τρεις** ελεγκτικές διαδικασίες για να διαπιστωθεί η ύπαρξη και ορθότητα των παγίων.
3. Πώς βοηθά ένα μηχανογραφημένο μητρώο παγίων στην ακρίβεια των οικονομικών καταστάσεων;

Άσκηση 2

Κατά τη διάρκεια ελέγχου, ο υπεύθυνος απογραφής παγίων σας αποκαλύπτει ότι η εταιρεία *SunLite A.E.* δεν κατέγραψε ένα σημαντικό πάγιο στον ισολογισμό της, γιατί «θα ανέβαζε πολύ τα έξοδα μέσω αποσβέσεων». Η διεύθυνση σας ζητά να το αγνοήσετε και να συνεχίσετε τον έλεγχο.

Απαιτείται:

1. Ποιο είναι το ηθικό δίλημμα που αντιμετωπίζετε;
2. Πώς πρέπει να ενεργήσει ένας επαγγελματίας ελεγκτής;
3. Ποια αρχή του Κώδικα Δεοντολογίας παραβιάζεται;

Άσκηση 3

Η *MediTech A.E.* παρουσιάζει έντονη αύξηση των παγίων σε σχέση με πέρυσι, ενώ η παραγωγή παραμένει σταθερή. Δεν έχουν υποβληθεί τιμολόγια για τα περισσότερα πάγια. Ο CFO ισχυρίζεται ότι «έχουν ήδη καταχωρηθεί» και θα φέρει τα παραστατικά αργότερα.

Απαιτείται:

1. Τι δείκτες απάτης εντοπίζετε στη συγκεκριμένη περίπτωση;
2. Τι ελεγκτικές διαδικασίες θα εφαρμόζατε για να επαληθεύσετε την ύπαρξη και την αποτίμηση των παγίων;
3. Πώς σχετίζεται η έννοια της επαγγελματικής σκεπτικιστικής στάσης με αυτή την περίπτωση;

Άσκηση 4

Κατά τη διάρκεια ελέγχου της *Synthelia A.E.*, η ελεγκτική ομάδα εντόπισε την εξής εγγραφή:

31/12/2023 Πάγια - Λογαριασμός Πληρωτέος 200.000

Η εταιρεία ισχυρίζεται ότι το ποσό αφορά «κατασκευαστικό έργο σε εξέλιξη» για νέο εργοστάσιο. Δεν υπάρχουν παραστατικά κατασκευαστικών εταιρειών, και δεν έχει ξεκινήσει καμία οικοδομική δραστηριότητα.

Απαιτείται:

1. Είναι σωστή η λογιστική αναγνώριση του παγίου; Δικαιολογήστε.
2. Ποια τεκμηρίωση απαιτείται για τη δικαιολόγηση του παγίου;
3. Ποιοι είναι οι σχετικοί κίνδυνοι ελέγχου και ποιες διαδικασίες ελέγχου θα εφαρμόζατε;

Άσκηση 5

Η εταιρεία *SolarGen A.E.* ξεκίνησε την κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου την 1η Μαρτίου 2023. Τα έξοδα μέχρι 31/12/2023 είναι τα παρακάτω. Η εταιρεία χρηματοδότησε την κατασκευή με τραπεζικό δάνειο €1.000.000 με επιτόκιο 8%. Η κατασκευή δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2023.

Απαιτείται:

1. Υπολογίστε το συνολικό ποσό που θα κεφαλαιοποιηθεί ως κόστος παγίου στις 31/12/2023.
2. Ποιο ποσό των τόκων μπορεί να κεφαλαιοποιηθεί βάσει των ΔΠΧΑ;
3. Καταχωρίστε τις σχετικές εγγραφές στα λογιστικά βιβλία.
4. Ποιοι είναι οι κίνδυνοι ελέγχου αν η εταιρεία καταχωρεί το σύνολο των τόκων στο πάγιο;

Περιγραφή	Ποσό (€)
Μισθοί τεχνικών	180.000
Υλικά	240.000
Τόκοι δανείου (ολικό)	72.000
Γενικά έξοδα εγκατάστασης	36.000
Τόκοι για διάστημα πριν την έναρξη	20.000

Άσκηση 6

Η εταιρεία *NaturaChem A.E.* διαθέτει εξοπλισμό αποτίμησης €500.000 που αποκτήθηκε το 2020 με διάρκεια ζωής 10 ετών. Τον Ιούνιο του 2023 η εταιρεία έκανε τα παρακάτω:
Η εταιρεία κατέγραψε **όλα τα έξοδα ως προσθήκη στο πάγιο.**

Απαιτείται:

1. Ποια έξοδα πρέπει να καταχωρηθούν ως κεφαλαιουχικές δαπάνες και ποια ως έξοδα χρήσης;
2. Δώστε τις κατάλληλες εγγραφές διόρθωσης στο λογιστικό ημερολόγιο.
3. Υπολογίστε τη νέα βάση απόσβεσης, εφόσον τα κεφαλαιουχικά έξοδα επεκτείνουν τη λειτουργικότητα και όχι τη ζωή.
4. Ποιες είναι οι ενδείξεις ότι η εταιρεία επιχειρεί "μεταφορά δαπανών" και πώς μπορεί να το αντιμετωπίσει ο ελεγκτής;

Εργασία	Κόστος (€)	Περιγραφή
Αντικατάσταση φίλτρων	40.000	Ετήσια συντήρηση
Αναβάθμιση συστήματος ελέγχου	90.000	Επιτρέπει λειτουργία με 20% λιγότερη κατανάλωση ενέργειας
Βελτίωση μόνωσης	35.000	Δεν επηρεάζει τη διάρκεια ζωής

Άσκηση 7

Η εταιρεία *Biomax A.E.* παρουσίασε σημαντική αύξηση στα πάγια της στις οικονομικές καταστάσεις 2023:

- 2022: €4.100.000
- 2023: €6.950.000 (+70%)

Η εταιρεία ισχυρίζεται ότι προχώρησε σε αγορά και εγκατάσταση νέας γραμμής παραγωγής. Καμία πληρωμή δεν έχει γίνει ακόμα (όλα με πίστωση), και δεν υπάρχουν τιμολόγια, αλλά μόνο email επιβεβαίωσης από τους προμηθευτές. Το πάγιο δεν είναι ακόμη λειτουργικό.

Πρόσθετα:

- Ο οικονομικός διευθυντής συνδέεται επαγγελματικά με τον κύριο προμηθευτή.
- Η εταιρεία έχει υψηλές τραπεζικές υποχρεώσεις και βρίσκεται υπό πίεση για θετικά αποτελέσματα.
- Δεν υπάρχουν εσωτερικές εγκρίσεις από το διοικητικό συμβούλιο.

Απαιτείται:

1. Ποιοι είναι οι **αναγνωρίσιμοι εγγενείς και ελεγκτικοί κίνδυνοι** βάσει **ISA 315**;
2. Προσδιορίστε τους σχετικούς **κινδύνους απάτης** σύμφωνα με **ISA 240**.
3. Ποιες **διαδικασίες ανταπόκρισης του ελεγκτή** απαιτούνται βάσει **ISA 330**;
4. Προτείνετε **δοκιμασίες ουσίας** (substantive procedures) για την επαλήθευση της ύπαρξης και αποτίμησης του παγίου.
5. Αν η διοίκηση επιμένει ότι το πάγιο πρέπει να αναγνωρισθεί, ποια είναι η **ενδεδειγμένη γνώμη** του ελεγκτή στην έκθεση, βάσει **ISA 705**;
6. Εξηγήστε τη σημασία της **επαγγελματικής σκεπτικιστικής στάσης** (professional skepticism) στην ελεγκτική αντιμετώπιση αυτής της υπόθεσης.

Άσκηση 8

Η εταιρεία *AgroFeed A.E.* δραστηριοποιείται στη χονδρική πώληση ζωοτροφών. Στις οικονομικές καταστάσεις του 2024 εμφανίζει αγορές αποθεμάτων ύψους €3.500.000, από εταιρεία *NutraDel Ltd*, που ιδρύθηκε μόλις το 2023. Το ποσό αυτό αποτελεί το **40% των συνολικών αγορών** του έτους.

Διαπιστώσεις ελέγχου:

- Δεν υπάρχουν τιμολόγια, παρά μόνο χειρόγραφα δελτία αποστολής χωρίς υπογραφές.
- Η *NutraDel Ltd* φαίνεται να έχει την ίδια διεύθυνση με υποκατάστημα της *AgroFeed*.
- Ο διευθυντής αγορών της *AgroFeed* υπήρξε μέτοχος στη *NutraDel Ltd*.
- Η απογραφή του τέλους χρήσης περιλαμβάνει αποθέματα από τη *NutraDel* αξίας €1.200.000 χωρίς φυσική επαλήθευση.

Απαιτείται:

1. Προσδιορίστε τους **εγγενείς και ελεγκτικούς κινδύνους** σύμφωνα με **ISA 315**.
2. Τεκμηριώστε τους **κινδύνους απάτης** σύμφωνα με **ISA 240**.
3. Εφαρμόστε τις απαιτήσεις του **ISA 550** για συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη. Ποιες διαδικασίες πρέπει να εκτελέσει ο ελεγκτής;
4. Προτείνετε **δοκιμασίες ουσίας** για την ύπαρξη και αποτίμηση των αποθεμάτων στο τέλος χρήσης.
5. Αν η διοίκηση αρνείται να αποκαλύψει τη σύνδεση με τη *NutraDel*, ποια θα είναι η γνώμη του ελεγκτή σύμφωνα με **ISA 705**;
6. Πώς επηρεάζει η **παράλειψη φυσικής απογραφής** τη στρατηγική ελέγχου;

Άσκηση 9

Η εταιρεία *ElectronMax A.E.* εισάγει και διανέμει ηλεκτρονικά εξαρτήματα. Το 2024 καταγράφει αύξηση 35% στις αγορές εμπορευμάτων, χωρίς αντίστοιχη αύξηση στις πωλήσεις. Ειδικότερα:

Περαιτέρω στοιχεία:

- Τα περισσότερα τιμολόγια αγορών του Δεκεμβρίου 2024 δεν συνοδεύονται από παραλαβές ή καταγραφή στην αποθήκη.
- Ο υπεύθυνος αποθήκης δηλώνει ότι "έγινε καταχώριση χωρίς να έχει φτάσει ακόμα το εμπόρευμα".
- Οι οικονομικές καταστάσεις κατατέθηκαν στην τράπεζα για ανανέωση πίστωσης €2.000.000.

Απαιτείται:

1. Ποιοι είναι οι **σημαντικοί κίνδυνοι** κατά την κατανόηση της επιχείρησης (ISA 315) και γιατί θεωρούνται **σημαντικοί ψευδείς ισχυρισμοί**;
2. Πώς ανταποκρίνεται ο ελεγκτής σύμφωνα με το **ISA 330** στους αυξημένους κινδύνους στα τέλη της περιόδου;
3. Τι **αναλυτικές διαδικασίες** (ISA 520) θα μπορούσαν να αποκαλύψουν το ζήτημα με τις πλασματικές αγορές;
4. Εξηγήστε γιατί το παραπάνω σενάριο δημιουργεί κίνδυνο **παραπλανητικών οικονομικών καταστάσεων λόγω απάτης (ISA 240)**.
5. Αν τεκμηριωθεί ότι το 40% του τελικού αποθέματος δεν υπάρχει, τι **είδος γνώμης** θα εκδώσει ο ελεγκτής (ISA 700/705); Να αιτιολογηθεί.
6. Ποια **τεκμηρίωση** πρέπει να διατηρηθεί στο αρχείο ελέγχου για να δικαιολογηθεί η απόκριση του ελεγκτή;

Έτος	Αγορές (€)	Πωλήσεις (€)	Τελικό Απόθεμα (€)
2023	6.200.000	8.000.000	1.000.000
2024	8.500.000	8.300.000	3.800.000

Άσκηση 10

Η *Pharmatech A.E.* ειδικεύεται σε εμπόριο φαρμακευτικών πρώτων υλών. Στις 31/12/2024 εμφανίζει αποθέματα αξίας €6.800.000. Σημαντικό μέρος αποτελείται από παρτίδες χημικών ουσιών με ημερομηνίες λήξης εντός του 2025. Η εταιρεία δεν έκανε απομείωση, διότι «υπάρχουν προφορικές διαβεβαιώσεις από πελάτες ότι θα τα αγοράσουν».

Μεταγενέστερα γεγονότα (Ιανουάριος–Φεβρουάριος 2025):

- Μόνο το 25% των ευπαθών αποθεμάτων πωλήθηκε.
- Νέες παρτίδες αγοράστηκαν σε τιμές 30% χαμηλότερες.
- Τιμολόγηση αποθεμάτων έγινε με βάση τιμή αγοράς Νοεμβρίου 2024 (παλαιότερη υψηλή τιμή).

Απαιτείται:

1. Ποια πρότυπα ISA σχετίζονται με τη φυσική ύπαρξη και αποτίμηση των αποθεμάτων;
2. Ποια **συγκεκριμένα στοιχεία** πρέπει να αναζητήσει ο ελεγκτής για να αξιολογήσει την **καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία**;
3. Τι **σχέση έχει το ISA 560 (Μεταγενέστερα Γεγονότα)** και πώς μπορεί να υπονομεύσει την αρχική αποτίμηση;
4. Αν αποδειχθεί ότι τα αποθέματα είναι υπερτιμημένα κατά €2.000.000, ποια γνώμη θα εκδοθεί (ISA 700/705);
5. Τι **επαγγελματικές κρίσεις** πρέπει να ασκηθούν όσον αφορά «προφορικές διαβεβαιώσεις πελατών»;

Άσκηση 11

Η *Metrolux A.E.*, χονδρέμπορος μεταλλικών εξαρτημάτων, έχει καταγράψει αυξημένες αγορές από την *EasternLog Ltd*, νέο προμηθευτή που ιδρύθηκε το ίδιο έτος. Παρατηρούνται οι εξής ασυνήθιστες συναλλαγές:

- Η *Metrolux* αγοράζει €3.000.000 εμπορεύματα από *EasternLog* και την ίδια ημέρα τα «πουλά» στην *Northella S.A.* με 3% περιθώριο κέρδους.
- Οι συναλλαγές αυτές γίνονται **στο τέλος κάθε μήνα**, χωρίς μετακίνηση εμπορευμάτων ή καταγραφή παραλαβής.
- Η *EasternLog* και η *Northella* ανήκουν στην ίδια οικογένεια μετόχων.

Απαιτείται:

1. Πώς η ISA 240 και 550 χαρακτηρίζουν τέτοιου είδους συναλλαγές;
2. Ποιοι είναι οι **δείκτες απάτης** και γιατί συνιστούν **επιθετικό "round-tripping"**;
3. Ποια ελεγκτικά τεκμήρια χρειάζονται για να επιβεβαιωθεί η **κυριότητα και φυσική ύπαρξη** των εμπορευμάτων (ISA 501);
4. Αν διαπιστωθεί εσκεμμένη δημιουργία κύκλου πωλήσεων για παραπλάνηση τραπεζών, τι είδος γνώμης εκδίδεται και γιατί;
5. Ποιες **δοκιμασίες ουσίας και επαληθεύσεις τιμολόγησης/παραλαβής** πρέπει να εφαρμοστούν;

Άσκηση 12

Η *PortTech S.A.* εξειδικεύεται σε προμήθεια λιμενικού εξοπλισμού. Τον Νοέμβριο 2024 συμφωνεί με ναυπηγείο στην Τουρκία να παραλάβει 12 γεραμούς λιμένος με χρηματοδοτική μίσθωση 5 ετών.

Δομή Συναλλαγής:

- Το συμβόλαιο δηλώνει «δικαίωμα χρήσης» με δυνατότητα εξαγοράς στην 5ετία.
- Η αξία καταχωρείται στα αποθέματα (και όχι στα πάγια) με πρόθεση **μεταπώλησης σε τρίτους**.
- Οι γεραμοί δεν είχαν φτάσει μέχρι 31/12/2024.
- Δεν έχει πραγματοποιηθεί καταβολή μισθώματος, ούτε εισαγωγή στη χώρα.

Απαιτείται:

1. Εξετάστε κατά πόσον τα γεραμοί πρέπει να καταχωρηθούν ως απόθεμα σύμφωνα με τις έννοιες **"control"** και **"risks & rewards"**.
2. Ποια είναι τα assertions που σχετίζονται με την **ύπαρξη, ιδιοκτησία και πληρότητα**;
3. Πώς εφαρμόζεται το **ISA 505 (External Confirmations)** και ποιοι τρίτοι πρέπει να επιβεβαιώσουν τη συναλλαγή;
4. Ποιοι ελεγκτικοί κίνδυνοι σχετίζονται με εσφαλμένη αναγνώριση μίσθωσης ως απόθεμα;
5. Ποια γνώμη θα πρέπει να εκδώσει ο ελεγκτής αν η καταχώρηση αλλοιώνει τον ισολογισμό κατά >10%;

Άσκηση 13

Η *GroupNona A.E.* ανήκει σε όμιλο με 12 θυγατρικές σε διαφορετικές χώρες. Η εταιρεία αγόρασε εμπορεύματα αξίας €5.800.000 από τη *NonaLatvia S.A.*, θυγατρική του ίδιου ομίλου.

Συνθήκες Συναλλαγής:

- Τα εμπορεύματα αγοράστηκαν μέσω τριών τιμολογίων με τιμές πάνω από την αγορά κατά 25%.
- Τα αγαθά αποθηκεύτηκαν σε τρίτη χώρα για "τελωνειακούς λόγους", χωρίς φυσική παραλαβή ή τελωνειακή δήλωση.
- Η πληρωμή έγινε μέσω factoring εταιρείας εντός του ομίλου, με επαναγοράς συμφωνία.

Απαιτείται:

1. Πώς εφαρμόζεται το **ISA 550 (Related Parties)** στη συναλλαγή αυτή;
2. Ποια είναι η διαφορά μεταξύ **νομικής και ουσιαστικής κυριότητας** στα αποθέματα; Ποιο ισχύει εδώ;
3. Ποια **δικαιολογητικά στοιχεία** απαιτούνται για την αποδοχή της ύπαρξης των εμπορευμάτων;
4. Αν οι συναλλαγές είναι πλασματικές (για "φούσκωμα" ισολογισμού), ποια θα είναι η **τελική γνώμη** (ISA 705);
5. Πώς εφαρμόζεται η **ISA 240** σε σχέση με "ενορχηστρωμένες ενδοομιλικές απάτες";

Άσκηση 14

Η *GlobalAgriCo* έχει συμφωνήσει με τη *GrainCorp SA* για αγορά 60.000 τόνων σίτου στις 15 Δεκεμβρίου 2024 με €14.500.000, παραλαβή Ιανουάριο 2025. Το συμβόλαιο χαρακτηρίζεται ως "μη ακυρώσιμο" και πληρώθηκε προκαταβολικά κατά 80%.

Συμπληρωματικά:

- Η αγορά σίτου ακυρώθηκε από τον προμηθευτή λόγω φυσικής καταστροφής.
- Η *GlobalAgriCo* δεν έλαβε τα εμπορεύματα ούτε αποζημίωση έως 31/12/2024.
- Η διοίκηση αναγνωρίζει το ποσό ως "προπληρωμένο απόθεμα" και όχι ως "απαίτηση".
- Δεν έχει δημιουργηθεί πρόβλεψη ή απομείωση.

Απαιτείται:

1. Πώς πρέπει να αντιμετωπιστεί λογιστικά η προκαταβολή; Ανήκει στο απόθεμα ή στις απαιτήσεις;
2. Πώς η ISA 540 (λογιστικές εκτιμήσεις) σχετίζεται με την απόφαση μη σχηματισμού πρόβλεψης;
3. Ποια είναι τα κατάλληλα **audit procedures** για να επιβεβαιωθεί η δυνατότητα ανάκτησης του ποσού;
4. Ποιες είναι οι επιπτώσεις σε **αποτίμηση και παρουσίαση** στις οικονομικές καταστάσεις;
5. Αν η ζημιά είναι υλική και μη γνωστοποιημένη, ποιο είδος **τροποποιημένης γνώμης** προβλέπεται;

Άσκηση 15

Η εταιρεία *NeoFinance S.A.* ισχυρίζεται ότι στις 31/12/2024 διατηρεί €9.500.000 σε λογαριασμό όψεως στην **Bank Alpha**. Το ποσό αυτό είναι κρίσιμο για την παρουσίαση θετικού καθαρού κεφαλαίου.

Διαπιστώσεις ελέγχου:

- Δεν υπάρχει ανεξάρτητη επιβεβαίωση από την τράπεζα (ISA 505).
- Το έγγραφο επιβεβαίωσης στάλθηκε μέσω email .pdf από λογιστή της εταιρείας.
- Το όνομα του λογαριασμού δεν είναι στο όνομα της *NeoFinance*, αλλά σε συνδεδεμένη εταιρεία εξωτερικού.
- Η διεύθυνση email της «τράπεζας» καταλήγει σε “@bankalpha-finance.org” και όχι στο επίσημο domain.

Απαιτείται:

1. Ποιες παραβιάσεις εντοπίζονται ως προς το **ISA 505 – External Confirmations**;
2. Ποια είναι τα σημάδια πιθανής **απάτης με εσκεμμένα ψευδείς επιβεβαιώσεις** (ISA 240);
3. Ποια **εναλλακτικά ελεγκτικά τεκμήρια** μπορούν να χρησιμοποιηθούν;
4. Πώς εφαρμόζεται το **ISA 580 (Written Representations)** σε σχέση με τις ψευδείς δηλώσεις;
5. Ποια γνώμη πρέπει να εκδώσει ο ελεγκτής εάν δεν μπορεί να επιβεβαιώσει την ύπαρξη του υπολοίπου;

Άσκηση 16

Η *Medrix Biotech A.E.* παρουσιάζει €3.200.000 σε μετρητά σε τράπεζες στις 31/12/2024, εκ των οποίων €2.700.000 προέρχονται από **"ταμειακά διαθέσιμα εν αναμονή εκκαθάρισης"**.

Αναλύοντας τις κινήσεις:

- Τον Δεκέμβριο έγιναν 5 μεταφορές από θυγατρικές προς τη μητρική, με αναγραφόμενη ημερομηνία 30/12/2024.
- Οι κινήσεις **αντιλογίζονται** στις θυγατρικές με ημερομηνία 02/01/2025.
- Οι καταθέσεις αυτές **δεν υφίστανται** σε καμία κατάσταση τραπεζής στις 31/12.

Απαιτείται:

1. Ποιος **ειδικός ελεγκτικός κίνδυνος** αναγνωρίζεται βάσει **ISA 240 – Fraud Risk (window dressing)**;
2. Πώς μπορεί να τεκμηριωθεί εάν ένα έμβασμα είναι **πραγματικό και αναγνωρίσιμο** κατά την ημερομηνία ισολογισμού;
3. Ποιοι ελεγκτικοί έλεγχοι προβλέπονται για **in-transit cash balances**;
4. Αν η εταιρεία επιμένει στην αναγνώριση, ποια **τροποποιημένη γνώμη** εκδίδεται;
5. Πώς σχετίζεται το φαινόμενο με τον **κατάλληλο χειρισμό διακανονισμών μεταξύ συνδεδεμένων μερών (ISA 550)**;

Άσκηση 17

Η *RetailNova S.A.* διαθέτει υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων €4.400.000 την 31/12/2024, που σύμφωνα με τη διοίκηση επαρκεί για τουλάχιστον 12 μήνες.

Μεταγενέστερα Γεγονότα (Ιανουάριος 2025):

- Έγινε **μαζική ανάληψη €3.000.000** για εξόφληση υποχρεώσεων χωρίς να έχει συμφωνηθεί με τράπεζα νέα χρηματοδότηση.
- Η εταιρεία έχει ήδη καθυστερημένες υποχρεώσεις €2.100.000.
- Η διοίκηση **αρνείται να κάνει γνωστοποίηση για αβεβαιότητα συνέχισης δραστηριότητας.**

Απαιτείται:

1. Ποιο είναι το **κριτήριο του ISA 570** για τη διάγνωση σημαντικής αβεβαιότητας;
2. Τι ελεγκτικές διαδικασίες οφείλει να εκτελέσει ο ελεγκτής μετά από τέτοια ανάληψη;
3. Ποια **αναλυτικά τεστ** (ISA 520) μπορούν να τεκμηριώσουν την αδυναμία συνέχισης;
4. Αν η διοίκηση αρνηθεί τη γνωστοποίηση, ποια **τροποποιημένη γνώμη** εκδίδεται;
5. Ποιος είναι ο **ρόλος της επαγγελματικής σκεπτικιστικής στάσης** εδώ και πώς ενισχύεται μέσω **management representation letter**;

Άσκηση 18

Η *LogisFleet A.E.* είναι εταιρεία διαχείρισης logistics. Δηλώνει €5.200.000 σε καταθέσεις όψεως σε συνεργαζόμενες ευρωπαϊκές τράπεζες (Bank Z και Bank Y), μέσω διεθνών λογαριασμών ανταπόκρισης (correspondent accounts).

Κατά τον έλεγχο:

- Η τράπεζα Bank Z επιβεβαιώνει υπόλοιπο €4.900.000 μέσω email, όχι μέσω SWIFT.
- Η επιστολή επιβεβαίωσης υπογράφεται από «Private Banking Officer» χωρίς πλήρη στοιχεία.
- Η διεύθυνση email ανήκει σε προσωπικό domain (π.χ. @gmail.com).
- Η πραγματική διεύθυνση της Bank Z **δεν διατηρεί** λογαριασμό ανταπόκρισης για την *LogisFleet*.

Απαιτείται:

1. Πώς θα αξιολογήσει ο ελεγκτής την **αξιοπιστία εξωτερικής επιβεβαίωσης (ISA 505)**;
2. Ποια **συμπληρωματικά ελεγκτικά τεκμήρια** πρέπει να αναζητηθούν;
3. Ποια είναι η ευθύνη του ελεγκτή σε περίπτωση **αδυναμίας επιβεβαίωσης ουσιώδους υπόλοιπου (ISA 330)**;
4. Πώς εφαρμόζεται το **ISA 580** όταν η διοίκηση επιμένει στην ύπαρξη καταθέσεων χωρίς επαρκή απόδειξη;
5. Ποια είναι η πιθανή γνώμη του ελεγκτή αν δεν τεκμηριωθεί η ύπαρξη ποσού > €4.000.000;

Άσκηση 19

Η *InterGlobal Maritime S.A.* δηλώνει ταμειακά διαθέσιμα συνολικού ύψους €9.300.000, κατανεμημένα σε 8 εταιρείες του ομίλου, εκ των οποίων 6 είναι σε **φορολογικούς παραδείσους (π.χ. BVI, Belize)**.

Πρόσθετες διαπιστώσεις:

- Οι offshore εταιρείες δεν έχουν λειτουργική δραστηριότητα.
- Τα υπόλοιπα εμφανίζονται στους ισολογισμούς της μητρικής μέσω «διακρατικών καταθέσεων».
- Ο ελεγκτής δεν έχει πρόσβαση σε τραπεζικές επιβεβαιώσεις των θυγατρικών.
- Η μητρική χρησιμοποιεί τα διαθέσιμα αυτά ως απόδειξη φερεγγυότητας σε νέα χρηματοδότηση.

Απαιτείται:

1. Ποιοι είναι οι **ελεγκτικοί κίνδυνοι** με βάση το ISA 315;
2. Πώς εφαρμόζεται το **ISA 550 – Συνδεδεμένα μέρη** στην αξιολόγηση αυτών των θυγατρικών;
3. Ποια είναι η **σχέση της υπόθεσης με τον νόμο περί νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες**, και τι ευθύνες φέρει ο ελεγκτής;
4. Ποια **διαδικασία δέουσας επιμέλειας** (due diligence) πρέπει να εκτελεστεί από την ελεγκτική ομάδα;
5. Πότε και πώς ενεργοποιείται η **υποχρέωση δήλωσης υπόπτων συναλλαγών** σε ελεγκτικό πλαίσιο;

Άσκηση 20

Η *FoodMart Hellas A.E.*, εταιρεία σούπερ μάρκετ με 65 υποκαταστήματα, δηλώνει σύνολο ταμειακών διαθεσίμων €2.800.000 εκ των οποίων €950.000 διατηρούνται σε **μετρητά στα καταστήματα**.

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου:

- Δείγματα ταμείων παρουσίασαν διαφορές >€1.500 ανά κατάστημα.
- Δεν υπάρχουν κλειδωμένα ταμεία ή επαρκή δικαιολογητικά για διαχειρίσεις.
- Η εταιρεία ισχυρίζεται ότι τα μετρητά «υπολογίζονται κατά προσέγγιση» βάσει τζίρου.

Απαιτείται:

1. Ποιοι **ελεγκτικοί κίνδυνοι** σχετίζονται με φυσικά μετρητά και πώς καλύπτονται βάσει ISA 315 & 330;
2. Ποιοι είναι οι **ελεγκτικοί περιορισμοί** όταν ο έλεγχος γίνεται σε πολλαπλές γεωγραφικές τοποθεσίες;
3. Πώς εφαρμόζεται το **ISA 240 – Fraud Considerations** για πιθανή υπεξαίρεση;
4. Τι **λογιστικά και ελεγκτικά τεκμήρια** μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εναλλακτική επιβεβαίωση των μετρητών;
5. Σε περίπτωση που δεν επιβεβαιωθεί ποσό > €500.000, τι τύπος γνώμης απαιτείται και γιατί;

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ !